

Positionpaper Rondetafelgesprek advies Nationaal Burgerberaad Klimaat

In 2023 overhandigde de Mobiliteitsalliantie het Deltaplan aan minister Harbers en staatssecretaris Heijnen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om het kabinet oplossingen te bieden vanuit de sector op het gebied van urgente maatschappelijke vragen zoals bereikbaarheid, betaalbaarheid en duurzaamheid van mobiliteit. Dit plan heeft veel overeenkomsten met het adviesrapport van het Burgerberaad dat eind 2025 is uitgebracht.

Maak duurzame mobiliteit aantrekkelijk in plaats van mensen te beperken

Zowel de Mobiliteitsalliantie als het burgerberaad geven aan dat keuzevrijheid belangrijk is. Zo stelt het Deltaplan dat lopen, fietsen, OV en schone voertuigen praktisch én financieel aantrekkelijk moeten worden, dat is nu vaak niet het geval. Mobiliteit moet voor mensen betaalbaar blijven. Het Burgerberaad komt vanuit een andere achtergrond vrijwel bij hetzelfde uitgangspunt terecht: keuzevrijheid is belangrijk, burgers moeten niet simpelweg tot duurzame opties worden gedwongen en alternatieven moeten betaalbaar, beter en beschikbaar zijn voordat keuzes worden beperkt.

Zorg voor nabijheid en regie op ruimtelijke ordening

Het Deltaplan maakt nabijheid tot een hoofdonderdeel van het mobiliteitsbeleid: wonen, werk, winkels, zorg en andere voorzieningen moeten dicht bij elkaar liggen, zodat mensen minder en kortere reizen hoeven te maken. Nieuwe woonwijken moeten nabij bestaande infrastructuur en voorzieningen worden gebouwd en bestaande gebieden kunnen worden verdicht. Het Burgerberaad adviseert vrijwel dezelfde beweging. Het Rijk moet meer regie nemen op ruimtelijke ordening, inzetten op functiemenging en inbreiding, en ervoor zorgen dat voorzieningen dicht bij woningen liggen. Daardoor worden korte autoritten minder noodzakelijk en worden fiets, lopen en OV aantrekkelijker.

Het Openbaar vervoer en fiets als aantrekkelijk alternatief

Het Deltaplan ziet OV als een basisvoorziening om te kunnen deelnemen aan de samenleving, wil verschraving ervan voorkomen en investeringen in capaciteit, infrastructuur en internationale treinverbindingen. Voor internationaal vervoer wordt expliciet voorgesteld de trein aantrekkelijker te maken als alternatief voor vliegen op afstanden tot ongeveer 750 kilometer. Het Burgerberaad kiest dezelfde richting. Ook zij pleit voor betere internationale aansluitingen en beter aansluiten van trein op het regionaal openbaar vervoer en te kijken hoe je spitsreizen kan afvlakken waardoor reizigers beter verdeeld over de dag. De Mobiliteitsalliantie voegt hieraan toe: zorg voor het juiste mobiliteitsaanbod op de juiste plaats en biedt mogelijkheid voor slimme combinaties van modaliteiten (ketenreizen). Ook denkt de Mobiliteitsalliantie dat de

bestaande fiscale regelingen voor woon-werkverkeer met de fiets en het OV nog onvoldoende worden benut, terwijl daar veel potentie ligt. Ongeveer 50% van de werknemers woont op minder dan 10 kilometer van het werk. De Mobiliteitsalliantie steunt het advies van het burgerberaad om fietsen naar het werk meer te stimuleren, bijvoorbeeld door de kennis en kwaliteit van de fiscale regelingen te verbeteren.

Stimuleer de elektrificatie van het wagenpark

Zowel de Mobiliteitsalliantie als het Burgerberaad willen de elektrificatie van het wagenpark versnellen en vinden dat elektrisch rijden betaalbaar moet worden. Om daarvoor te zorgen zijn betaalbare tweedehands elektrische auto's nodig. Het Deltaplan kijkt daarbij breder naar de randvoorwaarden van de transitie, zoals laadcapaciteit en infrastructuur.

Benut ook de potentie van gemotoriseerde elektrische tweewielers

In de verduurzaming van mobiliteit verdienen ook gemotoriseerde elektrische tweewielers, zoals elektrische snor-, brom- en motorfietsen, nadrukkelijk een plek. Zij bieden een uitstootvrij alternatief voor verplaatsingen waarvoor lopen, fietsen of openbaar vervoer niet altijd passend of beschikbaar zijn, bijvoorbeeld bij langere woon-werkafstanden. Door hun beperkte ruimtebeslag kunnen zij bovendien bijdragen aan een efficiënter gebruik van de schaarse ruimte en aan een breder palet aan duurzame mobiliteitskeuzes. Zorg er daarom voor dat gemotoriseerde elektrische tweewielers volwaardig worden meegenomen in beleid en stimuleringsmaatregelen gericht op duurzame mobiliteit.

Over de Mobiliteitsalliantie

De Mobiliteitsalliantie is een uniek samenwerkingsverband van 26 partijen die zich inzetten voor betaalbare, toegankelijke en schone mobiliteit in Nederland. Dit vraagt om een vernieuwing naar een nieuw en slimmer mobiliteitssysteem waarin keuzevrijheid en flexibiliteit van mobiliteit van goederen en personen centraal staat.

De Mobiliteitsalliantie bestaat uit; Keolis – GVB – EBS – FEHAC – KNV – HTM – Qbuzz – NKC – MKB-Infra – TLN – RAI Vereniging – RET – Fietzersbond – Transdev – VNA – ANWB – KNAC – NS – Arriva – BOVAG – Bouwend Nederland – OV-NL – Schiphol – Wandelnet-Cumela.